

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 9, november 2017

■ Economie

CRB-advies: maak van goederentransport per spoor een prioriteit

CRB-advies over strategisch investeringspact

■ Ondernemingen

Modern Times 2 : enquête over werkomstandigheden in België

■ Sociaal beleid

ABVV haalt gelijk in cassatie: een huis delen is niet altijd 'samenwonen'

■ Sociale ombuds

Individuele voortzetting van collectieve hospitalisatieverzekering

■ Echo regio Brussel

Naar een Brussels model voor kinderbijslag

■ Echo regio Vlaanderen

Diepe geothermie: oplossing voor onze behoefte aan schone energie?

■ Echo regio Wallonië

Fiscale strategie Waalse regering

■ Europa & Internationale relaties

Meer coördinatie binnen Latijnse Groep in EVV

Naar een hernieuwde Europese industriepolitiek

Lagere minimumlonen creëren geen tewerkstelling

De regering lijkt ervan overtuigd dat loonmatiging en hyperflexibilisering van de arbeidsmarkt de lage tewerkstelling bij jongeren en laaggeschoolden gaan oplossen. Nederland dient daarvoor vaak als voorbeeld. Nochtans is het model daar doorgeschoten en zitten tienduizenden mensen vast in onzekere statuten met een onzeker inkomen.

In eerste instantie kijkt de regering-Michel naar de jeugdminimumlonen. Nadat de lagere jongerenlonen na een akkoord tussen vakbonden en werkgevers sinds 2015 waren afgeschaft, besliste de regering deze zomer om ze opnieuw eenzijdig te verlagen: met 6 à 18 procent à rato van de leeftijd. De jongere in kwestie zou hierbij netto niets verliezen. De werkgever past netto het verschil bij, maar krijgt dit bedrag van de staat terug in de vorm van een korting op de door te storten bedrijfsvoorheffing.

'Niets verliezen' klopt natuurlijk niet. Bruto inruilen voor netto betekent minder opbouw van sociale rechten: werkloosheid, pensioen, ziekte. Op korte termijn voelt de jongere in kwestie niets, maar op lange termijn zal hij/zij als zieke, werkloze, gepensioneerde in spe inkomensverlies lijden.

Los daarvan is de effectiviteit van deze maatregel twijfelachtig. Al in juli 2017 dook een rapport op van het Planbureau waarin de effecten van de verlaging van het jeugdminimumloon worden gesimuleerd. In het beste geval voorspelt het Planbureau amper 700 nieuwe jobs.

In de economische wetenschap bestond tot voor kort de consensus dat minimumlonen de tewerkstellingskansen van laaggeschoolden en jongeren in gevaar brachten. Deze visie is recent onderuit gehaald door internationaal wetenschappelijk onderzoek. In een studie (Sturn, 2017) werden dertien OESO-landen over de periode 1983 tot 2013 onder de loep gelegd. De studie komt tot de conclusie dat ongeacht de conjunctuur of de tijdspanne waarover gemeten wordt, er geen negatieve impact op de tewerkstelling van jongeren en laaggeschoolden is bij een stijging van het minimumloon. Zelfs in combinatie met de aanwezigheid van andere arbeidsmarktinstellingen (werkloosheidsuitkeringen, aanwezigheid vakbonden ...) of tijdens een recessie: er is geen negatieve impact. Een Amerikaanse studie (Dube, 2017) en het Duitse ministerie van Economie (Garloff, 2017) kwamen tot dezelfde conclusie: geen verband tussen minimumlonen en tewerkstelling.

Het morrelen aan het minimumloon is dus morrelen in de marge. Veel tewerkstelling zal het niet opleveren. Het is vooral een nieuw cadeau voor werkgevers. We hebben een arbeidsmarktbeleid nodig dat niet enkel 'de markt' als referentie neemt. De overheid moet veel actiever inzetten op jongere laaggeschoolden. Waarom niet voortborduren op succesvolle publieke tewerkstellingsprogramma's waarbij opleiding gecombineerd wordt met tewerkstelling? Werk moet een houvast zijn. Jongeren en laaggeschoolden mogen geen speelbal worden in de handen van opportunistische werkgevers.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden? [T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Recht op energie voor alle Europeanen

In Europa, één van de rijkste gebieden ter wereld, bevinden zowat 125 miljoen mensen zich in een situatie van energiearmoede. Elke winter sterven bijna 200.000 mensen van de kou.

Energiearmoede heeft betrekking op de correlatie tussen drie onderling verbonden factoren: de hoge energieprijzen, gebrek aan inkomsten en energie-inefficiëntie van gebouwen. Uiteraard treft dit in de eerste plaats de meest achtergestelde personen.

De situatie is bijzonder alarmerend gezien de extreme volatiliteit van de energieprijzen, de lage groei van de inkomsten en het gebrek aan investeringen voor isolering in alle Europese landen. Het is dus hoog tijd dat een ambitieuze Europese strategie wordt ontwikkeld om energiearmoede te bestrijden.

De Coalitie voor het recht op energie organiseert op 5 december 2017 van 12.30u tot 14.30u in het Europees Parlement een evenement voor het recht van alle Europeanen op betaalbare, hernieuwbare energie. Dit recht moet ingeschreven worden in het Energiepakket 2030 van de Europese Unie.

Deze Coalitie verenigt vakbonden (EPSU, EVV), milieuorganisaties (Greenpeace, Friends of the Earth ...), coöperatieven (ResCOOP), ombudsmannen en -vrouwen en organisaties die armoede bestrijden.

Meer info: www.epsu.org

ECONOMIE

CRB-advies: maak van goederentransport per spoor een prioriteit

Het Belgische fileprobleem vergiftigt de economie en heeft een directe impact op de arbeidsmarkt. De luchtvervuiling die grotendeels veroorzaakt wordt door auto's, heeft in België 12.000 doden per jaar tot gevolg. Zowat 1 à 2% van het bbp gaat verloren in files (OESO). De fileproblematiek kost Brussel 100 miljoen euro per jaar en voor Antwerpen is dat 150 miljoen (minister Peeters). In Brussel verlies je jaarlijks meer dan 71 uur in de files.

Het ABVV pleit voor een globale aanpak om dit fileprobleem te bestrijden en om naar een duurzame mobiliteit toe te werken. Ook het goederentransport zit hierin vervat.

Momenteel wordt onderhandeld over het beheerscontract van Infrabel (eindelijk, want het laatste contract gold voor de periode 2008-2012). De sociale gesprekspartners in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) formuleerden rond deze kwestie een advies: "Krachtlijnen voor het toekomstige beheerscontract van Infrabel" (CRB 2017-2050).

CRB-advies over strategisch investeringspact

In het voorjaar van 2017 stelde de federale regering haar 'Nationaal Pact voor strategische investeringen' voor. Dit pact zou moeten zorgen voor investeringen in sectoren zoals mobiliteit, energie, veiligheid, gezondheid, digitalisering en gezondheidszorg.

Van bij de lancering hebben we twijfels over dit pact geuit. Het plan blinkt uit in vaagheid, zowel qua intenties als financiering. Als werknemers hebben we geen recht om onze stem te laten horen, in tegenstelling tot de werkgevers. Het plan lijkt vooral een vehikel te zijn om meer publiek-private constructies op te zetten.

Binnen de CRB hebben we alsnog met de werkgevers een consensus kunnen vinden om een advies te formuleren. De kern van de boodschap bestaat erin dat te weinig publieke investeringen (met name in transport, telecom en energie) "een bedreiging vormen voor de groei van de toegevoegde waarde, voor de werkgelegenheid en, in fine, voor de houdbaarheid van de overheidsfinanciën, de sociale cohesie en het collectieve welzijn." We leggen hierbij ook het verband met het unaniem advies over een duurzaam mobiliteitsbeleid dat in 2015 binnen de CRB werd opgesteld (CRB 2015-2220).

Het advies bestaat uit drie delen. Het eerste deel heeft betrekking op het spoorbeleid in het algemeen. Het tweede deel gaat over vijf algemene missies die Infrabel moet vervullen. Het derde deel handelt over de evaluatie van het spoorbeleid, regulering van de spoorsector en bevordering van het goederenvervoer per spoor.

In dit advies herinneren de sociale gesprekspartners eraan dat er dringend een interfederale mobiliteitsvisie moet worden ontwikkeld. Het spoorbeleid moet daarin een centraal aandachtspunt zijn waarvoor de nodige middelen worden vrijgemaakt.

Ze doen eveneens een oproep om de stand van zaken na de liberalisering van de spoorsector te evalueren, zowel op Europees niveau als op het vlak van de tenuitvoerlegging in België.

Ten slotte dringen de sociale gesprekspartners aan op de aanstelling van een sterke regulator voor de spoorsector.

sebastien.storme@abvv.be

In het advies stellen we verder dat de investeringen vooral gericht kunnen zijn op domeinen die de groei en het groeipotentieel het meest stimuleren, evenwel zonder dat dit ten koste gaat van domeinen met belangrijke maatschappelijke meerwaarde. Het gaat dan bijvoorbeeld om gezondheid en gezondheidszorg, onderwijs, voortgezette opleiding, de kinderopvangcentra, of ook de actieve uitgaven voor de werkgelegenheid. We moeten immers vermijden dat een investeringspact enkel zorgt voor het versluizen van publieke middelen van het ene naar het andere domein.

Tot slot spreken we in het advies gezamenlijk onze steun uit om de Europese budgettaire regels aan te passen, met als doel de overheidsinvesteringen van bijkomende marges te voorzien. Als ABVV volgen we dit binnen de CRB strikt op.

Het advies staat op www.ccecrb.fgov.be, 'adviezen en verslagen', zie CRB 2017-2241.

lars.vandekeybus@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Modern Times 2: enquête over werkomstandigheden in België

Na Technostress in 2013 en Modern Times in 2014, heeft het ABVV zijn onderzoeksveld rond de werkomstandigheden in 2017 uitgebreid met de enquête Modern Times 2. In totaal verzamelden we 14.505 geldige vragenlijsten (5.050 Franstalige (34,8%) en 9.455 Nederlandstalige (65,2%)). Overuren, deeltijds werken, werkbaarheid van het werk, ... alles komt aan bod en de resultaten zijn verontrustend. De arbeidswereld balanceert op de rand van de afgrond.

Enkele treffende elementen:

- **Flexibiliteit:** 76,6% van de respondenten presteert meer uren dan wat hun contract bepaalt

▪ 42,2% van hen verklaart dat te doen op vraag van de directie en naargelang pieken in werklust of bestellingen. 12% van deze respondenten zegt dat deze uren niet uitbetaald of gecompenseerd worden.

▪ 39,9% zegt te veel werk te hebben en het niet te kunnen bolwerken tijdens de normale werkuren. Van deze laatsten, verklaart 40% dat deze uren niet uitbetaald of gecompenseerd worden.

▪ Hoe hoger het diploma, hoe meer de respondent geneigd is om overuren te presteren omdat er te veel werk is.

- **Arbeidsregime:** 40,2% van de deeltijdse werknemers zou liever voltijds werken als dat kon.

- **Ongerustheid:** 53,4% verklaart ongerust te zijn over zijn toekomst in de onderneming. Hoe hoger de functie, hoe minder ongerust de respondent zich voelt over zijn toekomst in de onderneming.

- **Aanpassing van het werk aan de mens:** 66,3% zegt zijn arbeidsorganisatie niet te kunnen wijzigen (uurroosters, werklust, taken, of aanpassing van een machine) in geval van lichamelijke of mentale vermoeidheid.

- **Gevolgen voor de gezondheid:** 80,4% ('ja' en 'misschien') denkt dat de manier waarop de werkgever het werk organiseert, gevolgen kan hebben voor de lichamelijke of mentale gezondheid. De meest vermelde kwalen zijn stress (83,7%), slaapstoornissen (48,7%), burn-out (47,7%), prikkelbaarheid (42,4%) en hoofdpijn (36,9%). Deze gevolgen werden ook aangehaald in 2014.

- **Werkbaarheid van het werk:** 41,7% antwoordt duidelijk zich lichamelijk en/of mentaal niet in staat te voelen de huidige functie uit te oefenen tot de pensioenleeftijd, terwijl 26,2% aanpassingen vraagt om het lichamelijk en/of mentaal vol te houden in zijn functie tot de pensioenleeftijd.

- **Gewenste aanpassingen in de arbeidsorganisatie:** 41% wil het aantal medewerkers zien stijgen, 38,1% wil de arbeidsorganisatie grondig herzien om de menselijke factor beter te integreren, 33,6% heeft nood aan duidelijke en haalbare doelstellingen, 33,6% wil de hoeveelheid werk verminderen, 31,6% wil een rustiger werkritme. 73,4% verklaart dat deze aanpassingen het gemakkelijker zouden maken om de pensioenleeftijd te bereiken, voor 79,8% zou het de stress verminderen, 51,7% zou de carrière beter kunnen combineren met het privéleven en volgens 43,6% zullen er minder conflicten tussen collega's zijn.

- **Beleid van de werkgever inzake psychosociale risico's, re-integratie en plannen voor oudere werknemers:**

▪ Slechts 32,1% van de respondenten zegt dat ze het beleid van hun werkgever inzake psychosociale risico's kennen (het gaat nochtans om een wettelijke verplichting).

▪ Slechts 23,3% kent het beleid inzake de terugkeer naar werk voor langdurig zieke of arbeidsongeschikte werknemers (ook hier gaat het om een wettelijke verplichting).

▪ Slechts 11,5% verklaart dat er een plan is voor oudere werknemers in de onderneming.

Voor meer informatie over de methodologie en voor de volledige resultaten van de enquête:

caroline.verdoot@fgtb.be

Federale diagnostiek mobiliteit – Dringende bevraging

Heeft je werkgever je al bevraagd over de federale diagnostiek woon-werkverkeer? Als je afgevaardigde bent in een bedrijf of in een openbare instelling met meer dan 100 werknemers, dan zou het antwoord 'ja' moeten zijn. Als het nog niet gebeurd is, dan is het hoog tijd om de verloren tijd in te halen. Aarzel niet om je werkgever te interpellieren om hem eraan te herinneren dat hij deze diagnostiek moet invullen en valideren vóór eind januari 2018 en dat hij wettelijk verplicht is om ofwel de OR te consulteren, ofwel het basiscomité (voor de openbare diensten). De wet is duidelijk: je beschikt over twee maanden om je uit te spreken over de antwoorden die de werkgever wil geven aan de diagnostiek. Laat deze kans om het onderwerp van de mobiliteitsproblematiek in bedrijven aan te snijden of uit te diepen niet aan jou voorbijgaan. Voor meer informatie, adviezen en voorbereidingsmateriaal verwijzen we naar de pedagogische mobiliteitstool van het ABVV op de website voor afgevaardigden www.abvv.be. Daarnaast kunnen ook de Intergewestelijken hulp bieden.

Waals Gewest:

cel mobiliteit van de CEPAG,
secretariaat Daniel Wojtalik
daniel.wojtalik@cepag.be
ou 02/506.83.96

Brussel : Samuel Droolans
samuel.droolans@fgtb.be

Vlaams Gewest :
mobiliteit@vlaams.abvv.be of
Greg Verhoeven 02/506.82.25

Langdurige ziekte en re-integratie – Oproep getuigenissen

Binnenkort wordt een peiling gelanceerd op de ABVV-website om getuigenissen te verzamelen van zieke werknemers die het werk hervat hebben of die dat zouden willen. Hiermee willen we een beter inzicht krijgen in de moeilijkheden waarmee zij eventueel worden geconfronteerd. De Algemene Centrale van het ABVV nam onlangs een gelijkaardige peiling af en verzamelde heel wat nuttige getuigenissen. Door de peiling – met bijkomende vragen – breder te verspreiden, zouden we ook nauwkeurigere antwoorden moeten verkrijgen.

Het 'Back to work'-platform van de Nationale Arbeidsraad maakt eerstdaags een evaluatie van de re-integratietrajecten die eind 2016 voor zieke werknemers werden opgezet door de regering-Michel. In deze context gaan we dus voornamelijk op zoek naar ervaringen van zieke werknemers (met of zonder arbeidsovereenkomst) die – al dan niet op hun eigen vraag – betrokken zijn of waren in een re-integratieprocedure op het werk.

Volgende vragen komen onder andere in de vragenlijst:

- *Heb je al gehoord van de re-integratieprocedures die de regering-Michel heeft ingevoerd voor zieke werknemers?*
- *Als je in een re-integratieprocedure zit of zat, wie heeft die opgestart?*
- *Ondervond je reeds problemen in het kader van deze procedure en zo ja, welke?*
- *Welke zijn/waren voor jou de pluspunten en minpunten van de procedure?*

Wij rekenen op de medewerking van onze leden om door middel van hun getuigenissen de belangrijkste pijnpunten bloot te leggen en te illustreren.

■ SOCIAAL BELEID

ABVV haalt gelijk in cassatie: een huis delen is niet altijd 'samenwonen'

De DSR Oost-Vlaanderen won op 5 september 2016 zeven gelijkaardige rechtszaken voor het arbeidshof. Telkens ging het om alleenstaande werkzoekenden die een kamer huurden in een gedeeld huis. De RVA beschouwde hen als samenwonend, waardoor ze een deel van hun uitkeringen moesten terugbetalen en een sanctie opgelegd kregen. Het arbeidshof oordeelde dat zij alleenstaand waren, waarop de RVA naar cassatie trok. Het eerste cassatie-arrest werd in ons voordeel uitgesproken op 9 oktober (S16.0084N/1). De overige arresten worden uitgesproken op 20 november.

Argumenten arbeidsrechtbank en -hof

Opdat er sprake zou zijn van samenwoonst moet aan 2 criteria worden voldaan:

- wonen onder hetzelfde dak én;
- de huishoudelijke aangelegenheden in hoofdzaak gemeenschappelijk regelen.

De eisers voerden aan dat aan het tweede criterium niet is voldaan: er werd een afzonderlijk huurcontract afgesloten, ze doen afzonderlijk boodschappen en koken apart,... Ze leven dus financieel onafhankelijk van de medebewoners.

De arbeidsrechtbank volgde deze redenering niet en bevestigde de beslissing van RVA integraal. Het arbeidshof daarentegen, stelde dat naar de feitelijke toestand gekeken moet worden. Als aangetoond wordt dat de gemeenschappelijke regeling beperkt is tot het delen van huur, lasten en van een aantal ruimtes, is er geen sprake van samenwoning.

Arrest Hof van Cassatie

De RVA voerde voor het Hof van Cassatie aan dat het hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen van het huishouden betekent dat de bewoners in onderling overleg het huishouden organiseren door hun bestaansmiddelen, eventueel zelfs maar gedeeltelijk, samen te voegen. Volgens de RVA is het voldoende dat de financiële en/of materiële tussenkomst een essentieel deel van de huishoudelijke aangelegenheden betreft, zodat er sprake is van een economisch-financieel voordeel door samen te wonen onder één dak. Het volstaat dus dat er gedeelde ruimten zijn en de kosten voor huur en nutsvoorzieningen worden gedeeld.

De vraag waar het Hof van Cassatie zich moest over uitspreken, is dus of 'het gemeenschappelijk regelen van het huishouden' vereist dat er solidariteit is tussen de bewoners (bijdragen naar vermogen, financiëleafhankelijkheid) of dat het volstaat dat er een economisch voordeel is verbonden aan het samenwonen. Het Hof oordeelt:

“Om te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak wonen hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen en dus samenleven, is vereist, maar volstaat het niet, dat zij een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen. Daarvoor is tevens vereist dat zij ook taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woonst en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen.

De rechter oordeelt in feite of de huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk worden geregeld.”

Het Hof bevestigt hiermee het arrest van het arbeidshof. Dit is een belangrijke overwinning die voor heel veel jonge werklozen een groot verschil kan maken. Het arrest kan ook ingeroepen worden m.b.t. andere takken van de sociale zekerheid en de bijstand.

In de praktijk

Alleenstaande werklozen die cohousen, kunnen dit voortaan bij onze werkloosheidsdiensten laten registreren. Werklozen die zich onterecht als samenwonend lieten registreren, kunnen hun aangifte wijzigen. Deze wijziging zal van toepassing zijn vanaf het begin van de maand waarin de nieuwe verklaring is afgelegd. Er kunnen dus geen wijzigingen gebeuren voor het verleden. Wel blijft de beoordeling van de gezinssituatie afhankelijk van de feitelijke situatie en het bewijs daarvan.

astrid.thienpont@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Individuele voortzetting van collectieve hospitalisatieverzekering

Ben je via je werkgever aangesloten bij een hospitalisatieverzekering, en deze verzekering wordt stopgezet, dan kan je vragen om een individuele voortzetting. Je hebt dit recht zodra je minstens 2 jaar aangesloten bent. Je zal vervolgens een hogere premie moeten betalen (individueel tarief), maar er zijn wel voordelen :

- je moet geen nieuwe vragenlijst invullen of geen nieuw medisch onderzoek ondergaan;
- er is geen wachtermijn van toepassing;
- er kunnen geen nieuwe uitsluitingen op medisch vlak worden opgenomen.

De werkgever, of de curator ingeval van faillissement of vereffening, moet de werknemers binnen de 30 dagen na de stopzetting van de verzekering schriftelijk of elektronisch informeren over de stopzetting en de mogelijkheid van individuele voortzetting. Vanaf de ontvangst van deze informatie heeft de aangeslotene 30 dagen tijd om de individuele voortzetting te vragen. Een verlenging van 30 dagen is mogelijk, maar in elk geval geldt

een absolute termijn van 105 dagen na de stopzetting van de groepsverzekering. Een aangeslotene die binnen de 105 dagen de individuele voortzetting vraagt, is door de verzekering gedekt zonder onderbreking. De individuele aansluiting gebeurt dus retroactief vanaf het moment van stopzetting van de groepsverzekering.

Maar wat indien de werkgever of curator de informatieplicht niet nakwam? In dat geval blijft de absolute termijn van 105 dagen gelden. Wie binnen 105 dagen de individuele aansluiting vraagt, is dus retroactief gedekt. Wie de individuele voortzetting aanvraagt na 105 dagen, zal geweigerd worden. De individuele aansluiting is wel mogelijk, maar de tussenliggende periode is dan niet gedekt. Leven de werkgever of de curator de informatieplicht niet na, dan maken ze een burgerlijke fout. Zij kunnen m.a.w. veroordeeld worden tot betaling van een schadevergoeding indien er zich in de tussenliggende periode een hospitalisatie heeft voorgedaan.

astrid.thienpont@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Naar een Brussels model voor kinderbijslag

De hervorming van de kinderbijslag – overgeheveld van het federaal niveau – is ver gevorderd in Vlaanderen, in Wallonië en in de Duitstalige gemeenschap. In Brussel daarentegen, zit het dossier momenteel geblokkeerd in het College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

De belangrijkste tegenstellingen plaatsen CdH tegenover de rest van de meerderheid. De geschilpunten gaan vooral over twee opties die van CdH uitgaan: het Waalse model overnemen in Brussel en de voordelen van de hervorming pas van toepassing maken voor kinderen geboren vanaf 1 januari 2019. Het Waalse model is zeker interessant, maar het verdelende karakter van het stelsel moet nog worden versterkt. Dat kan door doeltreffende sociale toeslagen toe te kennen die aangepast zijn aan de sociaaleconomische context van het gewest: 41 procent van de kinderen wordt geboren in een gezin met een inkomen dat onder de armoedegrens ligt en één kind op zes wordt geboren in een eenoudergezin. Bovendien vergroot het alleenstaand ouderschap het risico op armoede aanzienlijk.

Het recht op kinderbijslag wordt een universeel recht (in plaats van een afgeleid recht uit arbeid). Het is echter essentieel om een gemengd solidariteitsmechanisme te behouden: horizontaal en verticaal. Elk kind heeft recht op kinderbijslag en het basisbedrag is identiek voor iedereen. De 'last' van het kind wordt gezamenlijk gedragen door het geheel van de samenleving. Een eerste herverdeling gebeurt dus van gezinnen zonder kinderen naar gezinnen met kinderen. De toeslagen daarentegen, zijn bijkomende herverdelingstools: ze passen in een logica van solidariteit, waarmee ongelijkheid wordt bestreden. De overdrachten gebeuren dus van de hoge naar de lage inkomens.

Voor ABVV Brussel moet het nieuwe Brussels model minstens een basisbedrag verzekeren dat voldoende is voor iedereen. De sociale toeslagen moeten aangepast zijn aan de situatie van de Brusselse gezinnen.

maria.vermiglio@abvv.be

Vorming: herinschakeling na arbeidsongeschiktheid

De volgende vorming voor de leden van de Diensten voor sociaal recht en de juridische diensten van de Centrales, vindt plaats op donderdag 21 december 2017 van 9.30 tot 12.30 uur. De vorming spitst zich toe op de problematiek van de terugkeer naar werk of herinschakeling na een periode van arbeidsongeschiktheid.

Het is een goede gelegenheid om het woord te geven aan verschillende sprekers: juridische dienst, mutualiteit, arbeidsgeneesheer. De vorming vindt plaats in de lokalen van het ABVV, Hoogstraat 42, 1000 Brussel (Zaal A, 6de verdieping).

*Informatie en inschrijvingen bij
Claudia Streulens:
claudia.streulens@abvv.be*

Regularisering door werk

De Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest formuleerde een advies betreffende het Ontwerp van interfederaal samenwerkingsakkoord rond de tewerkstelling en het verblijf van buitenlandse werknemers (gecombineerde vergunning). Daarin toonde de Raad zich voorstander van "een economisch-migratiebeleid dat openstaat voor migranten die reeds op het grondgebied aanwezig zijn (met name via de openstelling van de vergunning B voor mensen zonder papieren)." De Raad herinnert eveneens aan zijn verzoek "voor de integratie van werknemers zonder papieren in onze rechtsstaat (zonder evenwel voor personen zonder papieren een specifieke categorie in het arbeidsrecht te creëren)".

Vakbond en milieubeweging: bondgenoten?

De uitdagingen voor de milieubeweging en de vakbonden zijn groot. Vaak worden ze geportretteerd als tegenstanders. Maar er zijn ook veel gelijkenissen in hun strijd voor een duurzame en rechtvaardige economie. Hoe relevant is het hedendaagse middenveld en hoe kan het haar impact vergroten? Welke rol kunnen vakbonden en milieubeweging samen spelen in de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie?

Dat zijn de vragen die vzw Arbeid en Milieu tijdens een lunchlezing voorlegt aan dr. Vincent Scheltiens. Een half uur lang geeft hij zijn visie op de rol van vakbonden en de milieubeweging bij het tackelen van de hedendaagse milieu- en sociale uitdagingen. Daarna is er ruimte voor debat en vragen.

Vincent Scheltiens is doctor in de geschiedenis. Hij is verbonden aan het Centrum voor Politieke Geschiedenis van de Universiteit Antwerpen. Hij deed onder meer onderzoek over de politieke geschiedenis van België en de geschiedenis van de linkerszijde.

Waar? BBL, Tweekerkenstraat 47, 1000 Brussel

Wanneer? Dinsdag 5 december, 12.30 – 13.30u

Inschrijven is gratis, maar verplicht, en kan via

*<http://tinyurl.com/y7y3vmqd>
of www.a-m.be*

Een vegetarische broodjeslunch wordt voorzien.

ECHO REGIO VLAANDEREN

Diepe geothermie: oplossing voor onze behoefte aan schone energie?

In oktober 2017 startte Vito met de bouw van de eerste centrale voor diepe geothermie in Vlaanderen: aanleiding om even stil te staan bij geothermie.

Aardwarmte zit opgeslagen in de ondergrond. Hoe dieper een geothermiebron, hoe hoger de temperatuur van de warmte die eruit gehaald kan worden. Bij diepe geothermie gaat het over bronnen op een diepte tussen 0,5 en 4 kilometer. Men boort tot aan een watervoerende laag, pompt het water op en stuurt het over een warmtewisselaar. Het afgekoelde water wordt terug in de ondergrond gepompt. De energie kan onder andere gebruikt worden om een warmtenet te voeden.

Op het eerste gezicht lijkt diepe geothermie op het ei van Columbus. Het is een lokale bron van hernieuwbare energie die het hele jaar door energie levert en dus de invoer van fossiele brandstoffen overbodig maakt.

Maar het technisch potentieel in Vlaanderen is beperkt. Het zit vooral in de Kempen en wordt door Vito geschat op 16.874 GWh. Om dat potentieel aan te spreken moeten er 468 centrales gebouwd worden, het maximale aantal dat kan ingeplant worden.

Dat potentieel omzetten in economisch rendabele projecten is niet evident. Aan elk project zijn risico's verbonden die het kunnen doen mislukken of het economisch rendement ervan onderuit kunnen halen. Die risico's zijn groter naarmate men hogere temperaturen tracht te bereiken en dus dieper moet boren. Bijkomend zijn er investeringen nodig voor de aanleg van stads- of wijkverwarmingsnetten.

In Vlaanderen zijn er amper twee projecten. Als ze succesvol zijn, leveren ze tegen 2020 samen 130 GWh per jaar aan groene warmte. Dat komt neer op 1,5 procent van de Vlaamse doelstelling voor groene warmte.

Omdat het risico op mislukken potentiële investeerders afschrikt, wil de regering een garantieregeling invoeren voor diepe geothermieprojecten. De regering betaalt een deel van de projectkosten terug als er het project minder warmte oplevert dan verwacht.

Een flinke dosis enthousiasme is nodig om te komen tot nieuwe oplossingen om het klimaatprobleem tegen te gaan en onze energievoorziening te verzekeren. Maar dat mag de beleidsmakers niet beletten om een ruime

en heldere blik te blijven kijken: de technische en geologische risico's moeten goed afgewogen worden.

Verder neemt de overheid te weinig de regie in handen. Ze wacht af tot een private initiatiefnemer af komt met een projectvoorstel. Vervolgens gaat ze – in het kader van een vergunningsaanvraag – na of dat voorstel niet in conflict komt met een andere activiteit zoals de berging van nucleair afval. Ze controleert verder of het project voldoet aan kwaliteitseisen, bijvoorbeeld op milieukundig en economische vlak. Ook de garantieregeling past in dat denkkader.

Uit het winddossier weten we dat dit model nadelen heeft. Private projectontwikkelaars strijden om de meest lucratieve projecten. Er is geen overkoepelende visie om de mogelijkheden van de technologie te maximaliseren en de systeemkosten en nadelen te minimaliseren.

Daarom moet de overheid meer de leiding nemen. Ze kan een netwerk opzetten dat ervaringen deelt op het vlak van technologie- en kennisontwikkeling. Ze kan aangeven waar installaties best worden ingeplant om het potentieel maximaal te ontsluiten. En ze kan op basis van die visie de markt bevragen om na te gaan wie een installatie wil bouwen tegen de beste socio-economische voorwaarden.

Meer weten:

<http://abvv-experten.be/>

is-diepe-aardwarmte-de-oplossing-deel-1

pieter.verbeek@vlaamsabvv.be

Fiscale strategie Waalse regering

De Waalse regering keurde in september dit jaar haar nieuwe fiscale strategie goed. De nota over deze strategie bevat erg weinig uitleg en vermeldt geen enkele budgettaire impact. Naar aanleiding van de beslissingen van het vorige begrotingsconclaaf (24 september 2017), kon de regering al enkele maatregelen becijferen.

De nieuwe fiscale regeringsmaatregelen:

- De afschaffing van het kijkgeld in 2018;
- Een vermindering van de registratierechten (van 15% naar 12,5%) vanaf de derde woning;
- Belastingaftrek van 20.000 euro op de belastinggrondslag van de registratierechten voor het eerste goed dat de hoofdverblijfplaats wordt;
- Een vermindering van de registratierechten voor schenkingen van roerende goederen (met derden, zonder verwantschap of verder dan de derde graad, aan 7,7% belast);
- De volledige vrijstelling van de gezinswoning bij het nalatenschap aan de partner of de wettelijke samenwonende persoon;
- Een aanpassing van het lijfrentemechanisme om het gemakkelijker toepasbaar en interessanter te maken;
- Een forfaitaire fiscale steun bij de kosten voor een kot wanneer de student dicht bij huis geen toegang heeft tot een opleiding in het hoger onderwijs in de richting van zijn keuze;
- Verband tussen het verkrijgen van een vermindering van de registratierechten en de verificatie van het kadastraal inkomen en/of een verband tussen het verkrijgen van de vermindering en de handelswaarde;
- Een hervorming van de successierechten;
- Een aanpassing van de factor 'autonomie'.

De regering wenst overigens ook:

- een meeneembaarheid van de registratierechten in te voeren, idealiter voor een eindbelastingvoordeel van maximum 2.500 euro;
- een vermindering van de onroerende voorheffing in te voeren vanaf het eerste kind (in plaats van het tweede);
- fiscale maatregelen te nemen om huurovereenkomsten van lange duur te stimuleren alsook de aankoop van landbouwgronden door jonge landbouwers;

- de belastingen op voertuigen te hervormen om het gebruik van diesel geleidelijk aan te ontmoedigen;
- de belastingadministratie te moderniseren om de overdracht van de belastingdiensten voor de onroerende voorheffing, successierechten en registratierechten te bewerkstelligen.

Impact op de begroting

Hoewel het extreem moeilijk is om een precies getal te plakken op de totale budgettaire impact van deze hervormingen, lijkt het ons vanzelfsprekend dat die zal oplopen tot minimum 150 miljoen euro.

Als we onze voorspellingen van de vorige begrotingsnota daaraan toevoegen, dan zal de Waalse regering in 2018 tijdens het volgende begrotingsconclaaf op zoek moeten naar ongeveer 550 miljoen euro in totaal, wat neerkomt op bijna 5 procent van haar inkomsten.

Conclusies

De fiscale regeringsvoorstellen zijn vooral voordelig voor welgestelde Waalse belastingbetalers. Sommige maatregelen lijken ondoeltreffend en zouden zwaar op de begroting kunnen wegen. Er is nog niets beslist over de financiering van deze maatregelen, maar het lijkt erop dat men uit de reserves van bepaalde 'invests' of andere ION zal moeten putten. Volgens ons is deze situatie van de pot gerukt en gevaarlijk want het komt erop neer dat structurele maatregelen worden gefinancierd door enkele eenmalige financieringen. Bovendien is het duidelijk dat de regering haar fiscale hervorming de eerste twee of drie jaar op die manier wil financieren om dan hopelijk de fiscale cadeautjes te kunnen financieren dankzij de structurele maatregelen die in de volgende maanden zullen worden genomen. Gezien de daling van de sokkels na 2022, zal deze situatie op middellange en lange termijn schadelijk zijn voor Wallonië. Sinds de komst van deze nieuwe regering komen er elke week een reeks dure en sociaal onrechtvaardige maatregelen bij. De prijs hiervan begint zwaar te wegen op de Waalse begroting en als deze coalitie standhoudt en haar werkzaamheden voortzet na de verkiezingen, dan moet er nog een bijkomende inspanning van meer dan 1 miljard euro verwacht worden tegen 2022.

gianni.infanti@fgtb-wallonne.be

Colloquium 'Arbeidsmarkt: integratie of non-integratie van asielzoekers?'

Maandag 11 december 2017 van 9 tot 13 uur, Espace Solidarité, rue de Namur 47, 5000 Beez.

Gezien de massale toestroom van asielzoekers in België en Europa, komen vragen rond hun integratie op de arbeidsmarkt des te meer ter sprake. In het kader van het Europese project 'Labour-Int' wil CEPAG dit onderwerp aankaarten met een testactie in Wallonië.

De eerste fase van deze actie bestaat erin de huidige situatie het Waalse Gewest te bestuderen, rekening houdend met alle stakeholders. Daarna is het de bedoeling een werkmethode te ontwikkelen die beter aangepast is aan de buitengewone situatie waarin asielzoekers zich bevinden.

Na afloop van deze fase wil CEPAG alle spelers rond de tafel krijgen om deze problematiek te bespreken en om nieuwe pistes te zoeken.

Info en inschrijvingen:

081 26 51 56 of cepag@cepag.be

Colloquium georganiseerd door CEPAG, Labour-Int, Le Monde des Possibles, Jeunes FGTB, met de steun van de Europese Commissie.

Europese pijler van sociale rechten: van woorden naar daden?

De Europese instellingen (waaronder de Europese Raad, waar de lidstaten samenkomen) presenteerden op 17 november de Europese pijler van sociale rechten op de sociale top in Göteborg in Zweden. De voorbije weken herhaalde het ABVV meermaals zijn syndicale eisen rond deze pijler, met als orgelpunt de betoging voor een sociaal Europa op 8 november in Brussel.

Het syndicaal werk wordt echter voortgezet: de Europese instellingen en de lidstaten moeten naast dit symbolisch gebaar nu ook alles in het werk stellen om een koerswijziging en een écht sociaal Europa in ieder land te realiseren. Het ABVV is in ieder geval bereid om dat vanaf vandaag te bespreken met de Belgische regering.

Een voorbeeld? We weten al dat de Europese Commissie wetgevende initiatieven zal voorstellen rond het evenwicht tussen werk en privéleven. Het is aan België om die voorstellen te steunen en om ervoor te zorgen dat die zo snel mogelijk uitgevoerd worden in België en elders in Europa. We weten echter dat België de neiging heeft om – onder het mom van begrotingsproblemen – terug te krabbelen. De beloftes hebben we gehad. Wanneer zien we concrete daden? Het ABVV stelt alles in het werk om ervoor te zorgen dat de Europese pijler van sociale rechten solide en doeltreffend is, hetgeen de lidstaten naar een opwaartse sociale harmonisering zal leiden.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Meer coördinatie binnen Latijnse Groep in EVV

Op dinsdag 24 november kwamen de politieke leiders samen van de diverse vakbonden uit de groep van Latijnse landen (België, Frankrijk, Portugal, Spanje, Italië en Griekenland) binnen het EVV. De bedoeling is om meer en betere coördinatie te organiseren op politiek en syndicaal vlak.

Enkele centrale thema's waren uitgekozen om het debat op gang te trekken. Centraal stonden loonpolitiek en cao-onderhandelingen. We zijn in de verschillende landen immers sinds de crisis allemaal getroffen door regelmatige aanvallen op zowel onze loonstructuur als het systeem van collectief onderhandelen.

Complementair aan de door het EVV gelanceerde campagne "het is tijd voor een loonsverhoging" is het dus een ideaal thema om te bediscussiëren tussen de betrokken landen. Het is onder meer de bedoeling om ideeën uit te wisselen en elkaar te ondersteunen in de EVV campagne. Daarnaast gaan we ook regelmatig thematische discussies aangaan om niet alleen elkaars systemen beter

te begrijpen maar om ook daadwerkelijk tot een betere samenwerking en coördinatie te komen.

De thema's die in eerste instantie zullen aangepakt worden zijn onder meer: de minimumlonen in Europa (en hoe werken ze), de dekkingsgraad van cao's (hoeveel werknemers ressorteren – nog – onder cao's in een bepaald land en hoe verhogen we dit), en de wijzigingen recent doorgevoerd in de pensioenregelingen van de diverse landen.

De bedoeling zal zijn om deze thema's grondig te analyseren en indien mogelijk tot een gezamenlijke visie te komen. De nauwere samenwerking zou er ook moeten toe leiden om vormen van sociale dumping tussen onze landen uit te schakelen.

bart.samyn@abvv.be

Naar een hernieuwde Europese industriepolitiek

Op 13 september lanceerde de Europese Commissie, voor het eerst in drie jaar en voor het eerst in haar legislatuur, een communicatie over het Europese industriebeleid: 'Investeren in een slimme, innovatieve en duurzame industrie.'

De commissie gooide in 2014 resoluut het roer om en benadrukte sterk de centrale rol van de industrie voor economische groei en jobcreatie. De nieuwe communicatie blijft op dit pad. Het EVV verwelkomt dit initiatief, dat ook een eerste reactie is op de gezamenlijke verklaring van de Europese sociale partners (2016), die de Europese instellingen uitnodigde concrete acties te ondernemen.

In een eerste reactie van het EVV worden enkele punten concreet en centraal geplaatst:

- De EU moet er zorg voor dragen dat de richtlijnen daadwerkelijk de transitie naar lagekoolstoftechnologie ondersteunt. De EU beweert dat we hier op vandaag leider zijn, maar de werkelijkheid is wel anders.
- Europa heeft nog steeds nood aan een verwerkende en producerende industrie, de directe scheppers van jobs en welvaart.

- Het EVV blijft hiervoor geloven in de doelstelling van 20 procent.
- Waar vandaag de winsten te vaak direct afgeroemd worden, moeten de winsten terug geïnvesteerd worden in de economie.
- Digitalisering is een van de voornaamste oorzaken van verandering, niet alleen op technologisch en economisch vlak, maar zeker ook op sociaal en maatschappelijk vlak. Begeleiding van deze veranderingen is een absolute noodzaak en Europa moet hierin een grotere rol spelen.

Uiteraard zullen de voorstellen voorzien in deze communicatie nog verder bediscussieerd worden in diverse comités van het EVV en meer uitgebreide reacties zullen volgen.

Het eerste overzicht van de EVV-reactie vind je hier: www.etuc.org/press/renewed-eu-industrial-policy-etuc-position

bart.samyn@abvv.be